

EKPSS DENEME-11 • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

Her sorunun doğru cevabı ve gerekçesi

TÜRKÇE

Söz öbeğinde anlam dâhil bölüm çözümleri

1
D

Söz öbeğinde anlam • Kolay

“Metne nefes aldirmek”, yoğun ve sıkışık anlatımı sadeleştirerek metni daha akıcı, açık ve okunabilir kılmak anlamında kullanılmıştır.

2
B

Cümlede anlam • Kolay

Cümlede geçmişin değişmeden saklanması değil, çağdaş yaşamla ilişki kurularak görünür ve işlevli tutulması gerektiği vurgulanır.

3
A

Paragrafta ana düşünce • Orta

Parça, kütüphanelerin kitap ödünç verme işlevinin ötesine geçerek eğitim, iletişim ve dayanışma merkezi hâline gelebileceğini anlatır.

4
C

Paragraftan çıkarım • Orta

Düzenlemeler belirli gereksinimleri olan ziyaretçilere destek olurken başka ziyaretçilerin de sergiyi anlamasını kolaylaştırmıştır; bu, erişilebilirliğin herkes için yarar sağlayabileceğini gösterir.

5
E

Paragrafta yardımcı düşünce • Orta

Parçada atıkların azalması, beceri kazanımı, tasarruf ve kuşaklar arası paylaşım anlatılmış; yeni ürün satışlarının artmasına değinilmemiştir.

6
C

Paragraf tamamlama • Orta

Parçada genetik çeşitliliğin beklenmedik koşullara karşı seçenek sunduğu anlatılır. Bu yüzden sonuç, çeşitliliği korumanın gelecekteki üretim imkânlarını koruduğu yönünde olmalıdır.

7
E

Paragraf oluşturma • Zor

Önce sözlü tanıklıkların değeri açıklanır (IV). Ardından çalışmanın yalnızca kayıt almak olmadığı belirtilir (II), hazırlık aşaması (I), görüşme süreci (III) ve sonrasında yapılacak doğrulama (V) sıralanır.

8
D

Cümle yerleştirme • Zor

Verilen cümledeki “Bu sessizlik” sözü, I. cümlede tanıtılan sessiz çalışma alanlarına doğrudan gönderme yapar. Ardından II. cümlede bu alanların tasarım ayrıntılarına geçilir.

9
B

Düşünceyi geliştirme yolları • Orta

Parçada park ile bostan karşılaştırılmış, çocuk örneği verilmiş, bostanın işlevi açıklanmış ve ortak emeğin mahalle bağlarını güçlendirmesi neden-sonuç ilişkisiyle anlatılmıştır. Sayısal veri yoktur.

10 A	Anlatım biçimleri • Kolay Parçada istasyonun görünüşü ayrıntılar ve duysal özelliklerle canlandırıldığı için betimleyici anlatım ağır basmaktadır.
11 B	Yazım kuralları • Kolay Belirli bir tarihi gösteren rakamlara gelen ekler kesmeyle ayrılır: "2026'da". Kurum adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz; "birkaç", "Ankaralı" ve "bugünkü" bitişik yazılır.
12 D	Noktalama işaretleri • Orta Açıklaması yapılacak bir yargıdan sonra iki nokta kullanılabilir. D seçeneğinde "amaç" sözcüğünün içeriği iki noktadan sonra açıklanmıştır.
13 C	Fiilimsiler • Orta C seçeneğinde "toplanan" sıfat-fiil, "karşılaştırarak" zarf-fiil, "açıklamak" ise isim-fiildir.
14 E	Cümlelerin öğeleri • Orta "Neye doldurdu?" sorusunun cevabı olan "büyük torbalara" yönelme eki almıştır ve yer tamlayıcısıdır.
15 A	Anlatım bozukluğu • Zor "Hiçbiri" tekil anlamlı bir öznedir; yüklem de tekil olmalıdır. Doğru kullanım "Öğrencilerin hiçbiri geziye katılmadı." biçimindedir.

MATEMATİK

Kesir ve işlem problemleri dâhil bölüm çözümleri

16 A	Kesir ve işlem problemleri • Kolay Başlangıçta $84 \times \frac{3}{7} = 36$ yolcu vardır. Son durum $36 + 18 - 6 = 48$ yolcudur.
17 E	Yüzde problemleri • Kolay 640 TL'nin %12,5'i 80 TL'dir. İndirimli ücret 560 TL, kredi sonrası ödeme $560 - 20 = 540$ TL olur.
18 B	Oran problemleri • Kolay Başlangıçta elma 20, armut 35'tir. İşlemlerden sonra elma 28, armut 28 olur; oran 1 : 1'dir.
19 D	Ölçü Birimleri • Kolay $3,6 \text{ km} = 3.600 \text{ m}$ ve $1,2 \text{ km} = 1.200 \text{ m}$ 'dir. Yürünen toplam yol $850 + 1.200 = 2.050 \text{ m}$, kalan yol $3.600 - 2.050 = 1.550 \text{ m}$ 'dir.
20 C	EKOK ve zaman • Kolay 12 ve 18'in en küçük ortak katı 36'dır. 09.00'dan 36 dakika sonra saat 09.36 olur.

21 E	Yaş problemleri • Orta Kızın bugünkü yaşı x ise babanın yaşı $x+28$ 'dir. Altı yıl sonrası için $x+34=3(x+6)$ eşitliğinden $x=8$ bulunur. Baba 36 yaşındadır; toplam 44'tür.
22 C	İşçi problemleri • Zor Birlikte günlük iş hızları $1/10+1/15=1/6$ 'dır. Üç günde işin $1/2$ 'si biter. Kalan $1/2$ 'yi B, $15 \times 1/2=7,5$ günde tamamlar. Toplam süre 10,5 gündür.
23 A	Aritmetik ortalama • Orta Beş notun toplamı $5 \times 72=360$ 'tır. İlk dört notun toplamı 294 olduğundan beşinci not $360-294=66$ 'dır.
24 B	Tablo yorumlama • Orta Artış oranları sırasıyla Kuzey %20, Güney %40, Doğu %20, Batı %30 ve Merkez %15'tir. En yüksek oran Güney şubesindedir.
25 D	Olasılık • Orta Çift sayılar $\{2,4,6\}$, 4'ten büyük sayılar $\{5,6\}$ 'dir. Birleşim $\{2,4,5,6\}$ olduğundan olasılık $4/6=2/3$ 'tür.
26 B	Geometri • Orta Toplam yüzey alanı $2(ab + ac + bc) = 2(4 \times 5 + 4 \times 6 + 5 \times 6) = 2(20 + 24 + 30) = 148 \text{ cm}^2$ 'dir.
27 A	Kümeler • Orta En az bir atölyeye katılan kişi sayısı $36 - 8 = 28$ 'dir. Kesişim $= 22 + 18 - 28 = 12$ kişidir.
28 E	Kesir problemleri • Orta Doluluk oranındaki artış $9/10-3/5=3/10$ 'dur. Deponun $3/10$ 'u 24 litre ise tamamı $24 \times 10/3=80$ litredir.
29 C	Sayma yöntemleri • Zor Tüm dizilişler $5!=120$ 'dir. İki kitabın yan yana olduğu dizilişler, blok yöntemiyle $2 \times 4!=48$ 'dir. İstenen sayı $120-48=72$ 'dir.
30 D	Oran ve para problemleri • Zor Paralar $5k$ ve $3k$ olsun. $(5k-20)/(3k+20)=3/2$ eşitliğinden $10k-40=9k+60$, yani $k=100$ bulunur. Toplam $8k=800$ TL'dir.

TARİH

İlk Türk devletlerinde yönetim dâhil bölüm çözümleri

31 C	İlk Türk devletlerinde yönetim • Kolay Hatunun kurultaya katılması ve diplomatik görevler üstlenebilmesi, kadınların siyasal ve yönetsel yaşamda etkili olabildiğini gösterir.
---------	--

32 D	Türk-İslam kültür ve medeniyeti • Kolay Siyasetname, Büyük Selçuklu veziri Nizamülmülk tarafından kaleme alınmıştır.
33 B	Anadolu'da sosyal ve ekonomik hayat • Orta Ahilik, esnaf ve zanaatkârlar arasında meslek ahlakını, dayanışmayı ve usta-çırak eğitimini düzenleyen bir teşkilattır.
34 A	Osmanlı haberleşme ve ulaşım sistemi • Kolay Menzil teşkilatı, devletin haberleşme ve ulaşım ağının düzenli işlemlerini sağlamak amacıyla yol güzergâhlarında hizmet verirdi.
35 E	Osmanlı mali sistemi • Orta Vergi kaynağının işletme hakkının ömür boyu verilmesi malikâne sistemi olarak adlandırılır.
36 A	Osmanlı ekonomik ilişkileri • Orta 1838 Balta Limanı Ticaret Antlaşması, İngiliz tüccarların Osmanlı pazarındaki faaliyetlerini genişletmiş ve yed-i vahit gibi tekel uygulamalarını kaldırmıştır.
37 B	Osmanlı Siyasi Tarihi • Orta 1876'da İstanbul'da toplanan Tersane Konferansı sırasında Osmanlı Devleti, dış müdahaleyi azaltmak amacıyla Kanun-ı Esasî'yi ilan etmiştir.
38 D	Erzurum Kongresi • Zor Erzurum Kongresi'nde manda ve himaye reddedilmiş ve ilk kez Temsil Heyeti oluşturulmuştur. Bütün millî cemiyetlerin birleşmesi Sivas Kongresi'nde gerçekleşmiştir.
39 E	Misak-ı Millî ve İstanbul'un işgali • Orta Misak-ı Millî'nin kabulünden sonra İstanbul resmen işgal edilmiş, bazı milletvekilleri tutuklanmış ve Mebusan Meclisi dağıtılmıştır.
40 C	Mudanya Ateşkes Antlaşması • Zor Yunanistan Mudanya görüşmelerine doğrudan katılmamış, İtilaf Devletleri aracılığıyla temsil edilmiş ve antlaşma hükümlerini daha sonra kabul etmiştir.
41 D	Cumhuriyet'e geçiş süreci • Kolay 13 Ekim 1923'te Ankara, Türkiye Devleti'nin başkenti ilan edilmiştir.
42 E	Atatürk ilkeleri • Orta Hukukun din kurallarından bağımsızlaştırılması ve çağdaş esaslara bağlanması laiklik ilkesiyle doğrudan ilişkilidir.

43
C

Yakın dönem dünya tarihi • Zor

Bretton Woods sistemi, döviz ve ödeme dengesinde istikrarı geliştirmeyi; savaşın yıktığı ekonomilerin yeniden yapılanmasını ve kalkınmayı desteklemeyi amaçlamıştır.

TÜRKİYE COĞRAFYASI

Kıyılar dâhil bölüm çözümleri

44
B

Kıyılar • Kolay

Girinti ve çıkıntının fazla olduğu Ege kıyıları, Türkiye'nin denizlere göre en uzun kıyı şeridini oluşturur.

45
A

Doğal ve turistik değerler • Kolay

Pamukkale travertenleri Denizli il sınırları içinde yer alır.

46
E

Yerel rüzgârlar • Orta

Dağ yamacından alçalarak sıkışıp ısınan ve kuruyan rüzgâra fön rüzgârı denir. Karların hızlı erimesine neden olabilir.

47
A

Yükselti ve yerleşme • Orta

Yüksek ve engebeli arazi ile uzun kışlar, bitkisel üretim dönemini kısaltır ve yerleşme ile ulaşımı güçleştirerek nüfus yoğunluğunu azaltır.

48
B

Göllerin oluşumu • Zor

Van Gölü volkanik set, Tortum Gölü heyelan seti, Meke Gölü ise volkanik kökenli maar gölüdür; üç eşleştirme de doğrudur.

TEMEL YURTTAŞLIK BİLGİSİ

Yasama dâhil bölüm çözümleri

49
D

Yasama • Kolay

Anayasa'ya göre yasama yetkisi Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir ve devredilemez.

50
C

Anayasanın değiştirilemez hükümleri • Kolay

Anayasa'nın ilk üç maddesi ile bunların değiştirilemeyeceğini belirten dördüncü madde koruma altındadır. TBMM seçimlerinin beş yılda bir yapılması bu değiştirilemez hükümler arasında değildir.

51
B

Kamu hizmetine girme hakkı • Orta

Anayasa'ya göre her Türk kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir; hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka ayırım gözetilemez.

52 C	Hukuk devleti • Orta İdarenin hukukla bağlı olması ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık bulunması hukuk devleti ilkesinin temel gereklerindendir.
53 E	TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yolları • Orta Yazılı soru, milletvekillerinin cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlardan yazılı biçimde bilgi istemesine yarayan araçtır.
54 A	Normlar hiyerarşisi • Zor Anayasa'nın 90. maddesine göre temel hak ve özgürlüklere ilişkin usulüne göre yürürlüğe konulmuş uluslararası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi hâlinde antlaşma hükümleri esas alınır.

TÜRKİYE VE DÜNYA İLE İLGİLİ GÜNCEL BİLGİLER

2024 TEKNOFEST dâhil bölüm çözümleri

55 D	2024 TEKNOFEST • Kolay TEKNOFEST 2024 ana etkinliği Adana'daki Şakirpaşa Havalimanı'nda düzenlenmiştir.
56 C	2024 G7 Zirvesi • Orta Puglia bölgesi İtalya'dadır; 2024 G7 Liderler Zirvesi İtalya'nın dönem başkanlığında Borgo Egnazia'da yapılmıştır.
57 D	2024 IM-1 Ay görevi • Orta IM-1 görevinin Nova-C sınıfı Ay'a iniş aracı "Odysseus" adını taşıyordu.
58 A	2024 Geleceğin Zirvesi • Orta Geleceğin Zirvesi'nde kabul edilen sonuç belgesi "Pact for the Future", Türkçede "Gelecek İçin Pakt" olarak anılır.
59 E	2025 Asya Kış Oyunları • Orta 2025 Asya Kış Oyunları Çin'in Harbin kentinde düzenlenmiştir.
60 B	2025 Dünya Su Sporları Şampiyonası • Zor 2025 Dünya Su Sporları Şampiyonası Singapur'da düzenlenmiştir.